

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค่าความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนปลูกดาวเรืองในจังหวัดเพชรบุรี เป็น การศึกษาค่าความเป็นไปได้ของโครงการในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ การวิเคราะห์ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ และด้านการเงิน โดยมีข้อสมมุติฐานการลงทุนที่อายุโครงการ 5 ปี คิดค่าเสื่อมราคาแบบ เส้นตรงในอัตราร้อยละ 20 ต่อปีไม่มีมูลค่าซาก และกำหนดผลตอบแทนการลงทุนเท่ากับร้อยละ 8.30

ผลการศึกษา พบว่ามีความเป็นไปได้ในการลงทุน เนื่องจากเป็นโครงการที่ให้มูลค่าปัจจุบัน สุทธิเป็นบวก และให้ผลตอบแทนในการลงทุนสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ โดยผลการวิเคราะห์ความ เป็นไปได้ด้านต่าง ๆ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การวิเคราะห์ด้านการตลาด

เนื่องจากรูปแบบการผลิตดาวเรืองตัดดอกสด มีลักษณะคล้ายระบบการผลิตแบบ สัญญาผูกพัน (Contract Farmming) โดยเกษตรกรจะต้องติดต่อพ่อค้าดอกไม้คนกลางในตลาดปากคลองตลาด ให้ได้ก่อนที่จะผลิต มิฉะนั้นจะหาที่ซื้อผลผลิตลำบากหรือไม่ได้เลย เพราะพ่อค้าดอกไม้จะไม่รับซื้อดอก ดาวเรืองที่มีโช้เกษตรกรที่มีการตกลงกันไว้ก่อน แต่เกษตรกรที่สามารถหาแหล่งรับซื้อได้แล้วจะไม่ ประสบปัญหาเรื่องตลาดเลยเพราะพ่อค้าดอกไม้จะรับซื้อดอกดาวเรืองที่เกษตรกรนำมาส่งทั้งหมด เนื่องจากพ่อค้าดอกไม้ได้มีการคำนวณปริมาณผลิตของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตนเองแล้ว โครงการลงทุนปลูกดาวเรืองจึงตั้งข้อสมมุติฐานด้านการตลาดว่าโครงการสามารถ ขายดอกดาวเรืองได้ทั้งหมดตามที่ผลิตได้

การวิเคราะห์ด้านเทคนิค

โครงการลงทุนปลูกดาวเรืองเลือกที่ตั้งที่ตำบลห้วยท่าช้าง อำเภอเขาย้อย จังหวัด เพชรบุรีซึ่งเป็นบริเวณที่มีศักยภาพในการปลูกดาวเรือง ทั้งด้านระบบสาธารณูปโภค และด้านการคมนาคม โครงการใช้เนื้อที่ 5 ไร่ (8,000 ตารางเมตร) ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกดาวเรือง 6,192 ตารางเมตร โรงเรือนและ สำนักงาน 123.20 ตารางเมตร และอื่น ๆ โดยเครื่องจักรที่ใช้การเกษตรคือ เครื่องปั้มน้ำ ระบบการให้น้ำแบบ

แบบสปริงเกอร์ เครื่องพ่นยาฆ่าแมลงและปุ๋ย และมียานพาหนะเป็นรถกระบะ 1 คัน รวมค่าใช้จ่ายลงทุนสำหรับค่าที่ดิน อาคาร โรงเรือน ยานพาหนะ และเครื่องจักรอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,184,774 บาท

แรงงานเกษตรกรจัดหาได้จากแรงงานในท้องถิ่น เนื่องจากขั้นตอนการปลูกดาวเรืองใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีความซับซ้อน ไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะพิเศษเฉพาะด้าน สำหรับวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตคือเมล็ดพันธุ์ สามารถหาซื้อได้จากภาควิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือจากสำนักงานส่งเสริมการเกษตร หรือจากร้านขายอุปกรณ์ทางการเกษตรต่าง ๆ ภายในจังหวัดเพชรบุรี หรือจังหวัดราชบุรี หรือจากพ่อค้าคนกลางที่สัญญาซื้อขายประจำต่อกัน จึงไม่มีปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์

การวิเคราะห์ด้านการจัดการ

โครงการมีการดำเนินงานในรูปแบบของเจ้าของคนเดียว โครงสร้างองค์กรประกอบด้วยผู้จัดการทั่วไป 1 คน ทำหน้าที่ควบคุมการผลิตและการขาย และแรงงานเกษตรกรประจำ 3 คน นอกนั้นเป็นแรงงานเกษตรรายวันตามปริมาณงานที่มี โดยสามารถหาแรงงานจากภายในท้องถิ่นได้ เนื่องจากกระบวนการปลูกไม่มีความซับซ้อน และง่าย ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน

การวิเคราะห์ด้านการเงิน

ตามโครงการมีการลงทุนทั้งสิ้น 2,184,774 บาท มาจากเงินทุนของเจ้าของ 1,184,000 บาท และจากเงินกู้สหกรณ์การเกษตร 1,000,000 บาท มีต้นทุนเงินทุนถัวเฉลี่ย 8.30 % จากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อซื้อที่ดินสำหรับดำเนินโครงการ ร้อยละ 7 และอัตราผลตอบแทนที่เจ้าของโครงการต้องการอีกร้อยละ 9.41% มาจากอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเฉลี่ยปี 2545 และ 2546 ของกลุ่มธุรกิจการเกษตร จำนวน 21 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โครงการตัดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน 5 ปี อัตราร้อยละ 20 ต่อปี ไม่มีมูลค่าซาก จากการประมาณการผลการดำเนินงานและฐานะการเงินพบว่าในช่วงระยะเวลา 5 ปี โครงการมีกำไรสุทธิต่อปีระหว่าง 687,078 บาท ถึง 685,881 บาท ต่อปี และมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกเท่ากับ 1,459,368 บาท อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนลดค่า (IRR) เท่ากับ 26.65197 %

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าตลาดดอกดาวเรืองเป็นตลาดมีรูปแบบคล้ายระบบการผลิตแบบสัญญาผูกพัน (Contract farming) ซึ่งเกษตรกรจะต้องทำความตกลงกับพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อผลผลิตให้ได้ก่อนการผลิต จึงจะมีแหล่งที่รับซื้อหลักที่แน่นอนแต่ก็มีความเสี่ยงจากการบิดพลิ้วของพ่อค้าคนกลาง

เนื่องจากไม่มีการทำสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เกษตรกร พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกดาวเรืองจะมีประสบการณ์ปลูกผักมาก่อน สาเหตุที่เริ่มปลูกมาจากเห็นว่าดาวเรืองปลูกง่าย มีตลาดรับซื้อแน่นอนจากผู้ค้าดอกไม้คนกลางที่มาชักชวนให้ปลูก พันธุ์ที่เลือกมาจากความต้องการของตลาดโดยผ่านคำแนะนำของผู้ค้าดอกไม้คนกลาง ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรผู้ปลูกดาวเรืองคือเรื่องราคารับซื้อที่ควบคุมไม่ได้และผลการศึกษาจากการสอบถามผู้ค้าดอกไม้คนกลางในตลาดปากคลองตลาดพบว่ามีความต้องการดอกดาวเรืองในช่วงเทศกาลมากกว่าที่สามารถซื้อได้จากเกษตรกร และต้องการดอกดาวเรืองชนิดตัดเฉพาะก้านมากกว่าดอกดาวเรืองชนิดมีก้าน โดยต้องการดอกดาวเรืองทุกสีและทุกขนาดดอก ผลการศึกษาจากผู้ค้าดอกไม้ในตลาดในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีความต้องการดอกดาวเรืองจากเกษตรกรท้องถิ่นที่นำมาขายมากกว่าซื้อจากตลาดปากคลองตลาด โดยต้องการดอกดาวเรืองทั้งชนิดตัดเฉพาะดอก และชนิดมีก้านเพื่อนำไปจำหน่ายสำหรับไหว้พระและติดหน้ารถตามความนิยมท้องถิ่น

ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของการลงทุนปลูกดาวเรืองในจังหวัดเพชรบุรี มีความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ อัตราคิดลด 8.30 % เท่ากับ 1,459,368 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวก อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนลดค่า (IRR) เท่ากับ 26.65197% โครงการมีความเป็นไปได้ในการลงทุนปลูกดาวเรืองในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรพิม สุนทรเกตุ (2544) ที่ได้วิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินและระยะเวลาปลูกแทนที่เหมาะสมของกุหลาบตัดดอกในจังหวัดนครราชสีมา โดยผลการศึกษาพบว่า การลงทุนทำสวนกุหลาบตัดดอกมีความคุ้มค่าทางการเงินและให้ผลกำไร โดยมูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นบวกเท่ากับ 462,205.60 บาท มีอัตราส่วนรายได้ต่อค่าใช้จ่าย (BCR) เท่ากับ 1.67 และอัตราผลตอบแทนของการลงทุน (IRR) เท่ากับ 367.96 % โดยมีต้นทุนค่าเสียโอกาสเท่ากับ 12.50% ต่อปี

ข้อค้นพบ

1. การลงทุนปลูกดาวเรืองในจังหวัดเพชรบุรี มีความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ อัตราคิดลด 8.30% เท่ากับ 1,459,368 บาท ซึ่งมีค่าเป็นบวก และอัตราผลตอบแทนของโครงการเท่ากับ 26.65197 %
2. รูปแบบการผลิตดาวเรืองตัดดอกสด มีลักษณะคล้ายระบบการผลิตแบบสัญญาผูกพัน (Contract Farming) โดยเกษตรกรจะต้องติดต่อพ่อค้าดอกไม้คนกลางในตลาดปากคลองตลาดให้ได้ก่อนที่จะผลิต มิฉะนั้นจะหาที่ซื้อผลผลิตลำบากหรือไม่ได้เลย เพราะพ่อค้าดอกไม้จะไม่รับซื้อดอกดาวเรืองที่มีไซ้เกษตรกรที่มีการตกลงกันไว้ก่อนแต่เกษตรกรที่สามารถหาแหล่งรับซื้อได้แล้วจะไม่

ประสบปัญหาเรื่องตลาดเลยเพราะพ่อค้าดอกไม้จะรับซื้อดอกไม้ที่เกษตรกรนำมาส่งทั้งหมด เนื่องจากพ่อค้าดอกไม้ได้ทำการคำนวณปริมาณผลิตของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองแล้ว อย่างไรก็ตามพบว่าการทำสัญญาไม่ใช่สัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งคู่สัญญาอาจผิดคำสัญญาได้เสมอจึงเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงด้านการตลาดสูง

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. เนื่องจากโครงการลงทุนปลูกดาวเรืองอยู่ในธุรกิจที่จะต้องเป็นสมาชิกในกลุ่มของพ่อค้าดอกไม้คนกลาง ซึ่งทำสัญญาระหว่างกันว่าโครงการจะสามารถขายดอกไม้ที่ผลิตได้ทั้งหมด การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน จึงศึกษาตามข้อสมมุติฐานว่าโครงการสามารถขายสินค้าได้ทั้งหมดตามจำนวนที่ผลิตได้ โดยไม่มีปัจจัยเรื่องคู่แข่งขั้นทางการค้ามาเกี่ยวข้อง
2. ปัจจุบันโครงการไม่มีค่าใช้จ่ายการใช้น้ำ เนื่องจากยังไม่มีกรเรียกเก็บค่าใช้น้ำจากกรมชลประทาน และบ่อเก็บน้ำธรรมชาติที่โครงการใช้น้ำไม่มีการซื้อขายกันในพื้นที่ ในอนาคตหากกรมชลประทานเก็บค่าใช้น้ำจากเกษตรกร หรือน้ำจากบ่อเก็บน้ำธรรมชาติสามารถขายได้ ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอาจเปลี่ยนแปลงไปจากการศึกษาในครั้งนี้
3. โครงการมีความไวตัวสูงต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้และผลตอบแทนที่ต้องการของโครงการ ดังนั้นหากรายได้หรือผลตอบแทนของโครงการไม่เป็นไปตามความคาดหมายแล้ว ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการอาจเปลี่ยนแปลงไปจากผลการศึกษาในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ตลาดดอกไม้เรืองเป็นตลาดที่ถูกควบคุมโดยพ่อค้าคนกลาง ผู้ลงทุนควรต้องศึกษาเรื่องการตลาดให้แน่ชัดก่อนตัดสินใจลงทุน
2. กลีบดอกไม้เรืองมีเม็ดสีที่เรียกว่าสารแซนโทฟิล (xanthophylls) เป็นองค์ประกอบเมื่อนำไปผสมอาหารสัตว์เม็ดสีจะไปเพิ่มสีส้มให้กับสัตว์ เช่น ปลา กุ้ง จะมีสีส้มสวยงาม และจะทำให้ไข่แดงของเป็ด ไก่ มีสีเหลืองสวยงามเป็นที่ต้องการของตลาด ขายได้ราคาดี ปัจจุบันมีบริษัทหลายรายที่รับซื้อดอกไม้เรืองเพื่อนำไปสกัดสารแซนโทฟิลเพื่อใช้ในประเทศและส่งออกขายต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน มาเลเซีย ฝรั่งเศส เยอรมนีและสเปน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2539) จึงเป็นทางเลือกให้เกษตรกรที่ปลูกเพื่อตัดดอกขายตลาดปากคลองตลาด สามารถเปลี่ยนมาปลูกเพื่อสกัดดอกขายให้โรงงานอาหารสัตว์ได้